

Seniūnijos vystymo problemų analizė

Alvydas Baležentis

Mykolo Romerio universitetas
Ateities g. 20, LT-08303 Vilnius

Viešoji politika turi užtikrinti darną visų valstybės lygių subjektų vystymą. Ypač svarbus seniūnijos, sudarančios savivaldybių pagrindą, vystymas.

Šiame straipsnyje aptariami seniūnijos vystymo problemų analizės metodiniai klausimai, darnaus vystymo veiksniai. Vystymo problemoms tirti taikyti šaltinių analizės, atvejo analizės, anketinės apklausos ir ekspertinių vertinimų metodai.

Tyrimo metu apibrėžti seniūnijos vystymo problemų analizės metodiniai principai. Atlikus atvejo analizę nustatyti konkrečios seniūnijos demografinių, turtinių, sveikatingumo ir kitų sričių socialinių įtampų laukai. Taikant ekspertinius vertinimus pasiūlyti seniūnijos ekonominio, socialinio, aplinkosauginio vystymo problemų sprendimai.

Tyrimo rezultatai aktualūs formuojant viešąją politiką, rengiant seniūnijų vystymo strategijas ir programas.

Pagrindinės sąvokos: seniūnija, atvejo analizė, ekspertiniai vertinimai, socialinių įtampų laukai, darnus vystymas.

Keywords: municipal wardens, case study, expert evaluation, fields of social tensions, sustainable development.

Ivadas

Temos aktualumas. Pastaraisiais metais vis daugiau dėmesio viešojoje politikoje ir administravime skiriama seniūnijoms. Seniūnijose, ypač kaimiškosiose, atgaivinamos ir kuriamos bendruomenės. Tam skiriamas Europos Sąjungos struktūrinų fondų lėšos, rengiami projektai.

Naujiems pokyčiams įgyvendinti Europos Sąjungoje buvo sukurta *LEADER*¹ programa, sparčiai plėtojama ir Lietuvoje. I vietas bendruomenių iniciatyvas orientuota *LEADER* programa [1]:

- skirta konkrečioms kaimo vietovėms;
- vektorius yra nukreiptas iš apačios į viršų;
- remiasi vietinėmis partnerių arba vietinėmis veiklos grupėmis;
- išryškinama naujovės reikšmė siekiant atskleisti kitokias vietas plėtros galimybes;
- pabrėžia vietas plėtros procesų integravimą;
- pabrėžia vietinį finansavimą ir vietas part-

nerių grupės vadovavimą.

Išsamius kaimo ir miestelių bendruomenių funkcionalumo tyrimus atliko S. Nefas [8].

Seniūnijų vystymo problemos aktualios, todėl būtini tolesni tyrimai. Pagrindiniai tokii tyrimų sunkumai – tyrimų metodiką, informacijos apie seniūnijas surinkimo ir analizės sudėtingumas.

Tyrimo problema. Dauguma seniūnijų vystymo problemų neatsispindi statistinėje informacijoje, jų negalima analizuoti tradiciniais statistinės analizės būdais, todėl svarbu seniūnijų problemų analizei taikyti kokybinių tyrimų metodus, parengiant atitinkamą tyrimų metodiką. Seniūnijų vystymasi sunkina socialinių įtampų laukai, nesubalsuotas vystymasis.

Tyrimo objektas. Seniūnijos vystymo ekonominės, socialinės, aplinkosaugos problemos. Parengta tyrimo metodika aprobuota konkrečioje seniūnijoje. Atvejo analizės objektas – Zarasų rajono Antazavės seniūnija.

Tyrimo tikslas – taikant parengtą kokybinio tyrimo metodiką atlkti seniūnijos vystymo problemų analizę.

Tikslui pasiekti straipsnyje keliami šie užda-

¹ LEADER – Links between actions for the development of the rural economy.

viniai:

- parengti seniūnijos vystymo problemų analizės metodiką;
- nustatyti svarbiausius socialinių įtampų laukus seniūnijoje;
- nustatyti svarbiausias seniūnijos darnaus vystymo problemas.

Tyrimo metodai. Tyrimo metodologinis pagrindas – socialinių įtampų laukų ir darnaus vystymo koncepcijos. Taikyta daugiapakopė – šaltinių analizės, anketinių apklausų, ekspertinių vertinimų bei rezultatų analizės – tyrimo metodika.

Straipsnyje apibendrinti rezultatai tyrimų, atliktų 2007–2008 m. Mykolo Romerio universiteto Aplinkos politikos ir valdymo ir Personalo vadybos ir organizacijų plėtros katedroje.

Seniūnija globalioje visuomenėje

Tiriant socialinius procesus plačiai taikoma holistinė paradigma – teorijų, doktrinų, konцепcijų ir požiūrių visuma. Pagal holistinį požiūrį visuma (sistema) yra svarbesnė, ją sudarančių dalių ir elementų ryšiai suteikia visumai (sistemai) kokybiškai naujų bruožų.

Nagrinėdamas holistinės paradigmos taimybę visuomenės pažinimui socialiniuose moksluose P. Gylys atkreipia dėmesį į tokias pagrindines prieplaidas:

- tarp elemento, posistemės ir sistemos yra kokybiniai skirtumai; norint suvokti globalius procesus, negalima apsiriboti individu analize;
- elementų sistema yra daugiau nei elementų suma; žmonija yra sistema su pakankamai stabiliu ryšiu ir priklauso mybių tinklu, sudarančiu globalios sistemos karkasą;
- socialinėms sistemoms – žmonių bendruomenėms – būdingas sinerginis efektas;
- visuomenei būdingas hierarchišumas, pakopišumas;
- žemutinės pakopos yra savykinai autonomiškos ir savarankiškos, tačiau nuo aukštesnių pakopų labai priklauso žemesnių pakopų veiklos sąlygos [5, p. 28].

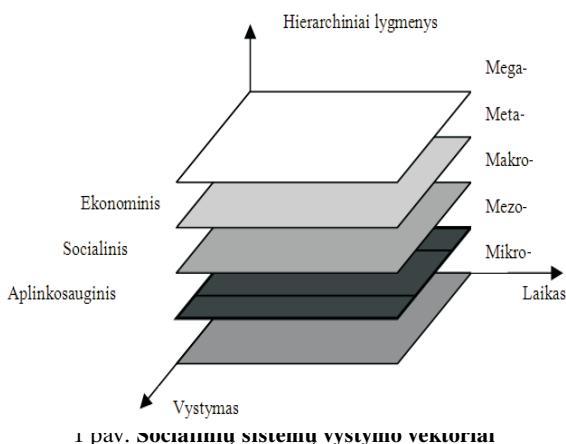
Pagrindiniai socialinių sistemų vystymo pokyčiai vyksta pagal tokius svarbiausius vektorius: laiką, hierarchiją, vystymo komponentus (1 pav.).

Globalios visuomenės hierarchiją sudaro tokie lygmenys:

- mega- – globalus lygmuo: pasaulio organizacijos, globali ekonomika, globali

politika;

- meta- – valstybių sąjungos, tarpvalstybiniai regionai, žemynai;
- makro- – valstybės (ekonomika, politika, teisė, viešasis administruavimas);
- mezo- – tarpinė aplinka: savivaldybės, seniūnijos, bendruomenės (sociologija, demografija, savivalda);
- mikro- – individuas (psychologijoje), šeima (demografijoje), įmonė (ekonomikoje).

1 pav. **Socialinių sistemų vystymo vektoriai**

Taigi vertinant holistiniu požiūriu matyti, kad globalizacijos procesų metu formuoja hierarchinė socialinių sistemų struktūra, atitinkanti penkis lygmenis. Mezolygmeniu – tarpiniu tarp valstybės (makro-) ir individu (mikro-) – tyrimo ir analizės tikslams išskirtini tokie hierarchiniai sluoksniai: savivaldybės, seniūnijos, bendruomenės.

Vienas svarbiausiu socialinių sistemų dinamikos vektorių – vystymasis. Pastaraisiais metais daug tyrimų atliekama darnaus vystymo srityje – pradedant globaliu ir baigiant valstybės lygmenimis [1; 4].

Nacionalinėje darnaus vystymo strategijoje darnus vystymasis² apibrėžiamas kaip kompromisas tarp aplinkosauginių, ekonominii ir socialinių visuomenės tikslų, sudarantis galimybes pasiekti gerovę dabartinei ir ateinančioms kartoms, neperžengiant leistinų poveikio aplinkai ribų. Termino esmę atspindi ekonominii, socialinių ir aplinkosauginių skirtingų kartų bei skirtingų regionų interesų derinimas. Darnus šiuolaikiškes visuomenės vystymas pasaulyje ir valstybėje

² Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2003 m. sausio 31 d. posėdyje „darnus vystymas(is)“ buvo patvirtintas kaip oficialus lietuviškas *sustainable development* termino atitikmuo.

nebus pasiekta, jeigu Jame nedalyvaus žemesnio lygmens teritoriniai administraciniai vienetai – seniūnijos.

Tirdami vietos savivaldos raidą ir analizuodami globalizacijos proceso nulemtas reformas V. Paulikas ir I. Lazdinis pabrėžia tokius viešojo administravimo iššūkius (aktualijas): trumpalaikės interesų grupės, priežasčių susipynimas ir gausa, dinaminiai pokyčiai, nebalsuojantys migruojantys rinkėjai, vertybų kaita ir lygiavertišumas, demografiniai pokyčiai, neapžvelgiamumas ir kompleksiškumas, kombinacijos ir alternatyvos [9, p. 316].

Seniūnijų administravimo problemos ir pilieinių iniciatyvų galimybės apibendrintos Mykolo Romerio universiteto atlikuose kompleksiniuose tyrimuose „Savivaldos institucijų socialinis politinis veiksmingumas“ pagal projektą „Savivaldos teisinis-politinis veiksmingumas“ [12; 13].

Socialinių sistemų transformacijų pagal aptartus vektorius procesai sukelia socialinių įtampų laukus. R. Grigas yra pateikęs tokias socialinių įtampų Lietuvoje klases:

- demografinių procesų ir santykų;
- etnokultūrinių (etnokultūrinio identiteto) santykų;
- dorovinių santykų;
- ekonominų santykų;
- politinių santykų;
- teisiinių santykų;
- religinių santykų;
- organizacinių santykų;
- supranacionalinių (viršnacionalinių) santykų [6, p. 25].

R. Grigo nuomone, socialinės įtampos laukas išreiškia skirtingo turinio energijos pasireiškimą ir tolesnį jos pasiskirstymą sociume. Socialinė įtampa suprantama kaip tam tikroje socialinių santykų erdvėje ir laike išsidėstantys faktai, įvykiai, procesai ir jų konfigūracijos, išreiškiančios priešingus polius, priešingas socialinio vyksmo tendencijas.

Taigi be įtampos, be konflikto nėra ir negali būti socialinės gyvybės, judėjimo.

Globalėjančiame pasaulyje seniūnijos vystymo svarba negali mažėti. Seniūnija yra svarbi jungiamoji žmonių ir kitų viešojo administravimo pakopų grandis. Seniūnija yra teritorija, kurioje turi būti konkretiai darbais įgyvendinama „didžioji“ politika. Socialinių sistemų, viešojo administravimo iššūkiai, socialinių įtampų laukai ir darnaus vystymo problemos visų pirma reiškiasi seniūnijose.

Seniūnijos vystymo problemų analizės metodologiniai klausimai

Seniūnijų vystymo tyrimus sunkina kiekybinės informacijos ir jos gavimo bei vystymo vertinimo metodinės problemos. Atliekant tyrimą parengta seniūnijos vystymo problemų analizės metodika, apimanti tokius etapus:

1. *Seniūnijos socialinių įtampų laukų vertinimo anketos parengimas.* Remiantis šaltinių [6] analize sudarytas seniūnijos įtampų laukų aprašas. Įtampų lakuose numatyta tirti svarbiausius seniūnijos vystymo procesus (2 pav.):

a. demografiniai procesai ir santykiai: migracija ↔ sėslumas, vyresnioji karta ↔ jaunesnioji karta, gimstamumas ↔ mirtingumas, santuokos ↔ ištuokos, sveikatingumas ↔ sergamumas;

b. etnokultūriniai santykiai: tautinė dauguma ↔ tautinė mažuma;

c. doroviniai santykiai: tolerancija ↔ nepakantumas, dorovingumas ↔ amoralumas, darbštumas ↔ tingėjimas, atsakomybė ↔ neatsakinumas;

d. ekonominiai santykiai: užimtumas ↔ bedarbystė; pajamos, turtas ↔ išlaidos, nuostoliai; spartus atsinaujinimas ↔ sąstingis;

e. aplinkosauginiai santykiai: gamtos apvalymas ↔ gamtos tarša;

f. religiniai santykiai: religingumas ↔ laisvamanybė, tradicinės religijos ↔ netradicinės religijos.

Kiekvieno proceso kryptis ir dažnumas įvertinami anketoje – atskiroje lentelės eilutėje:

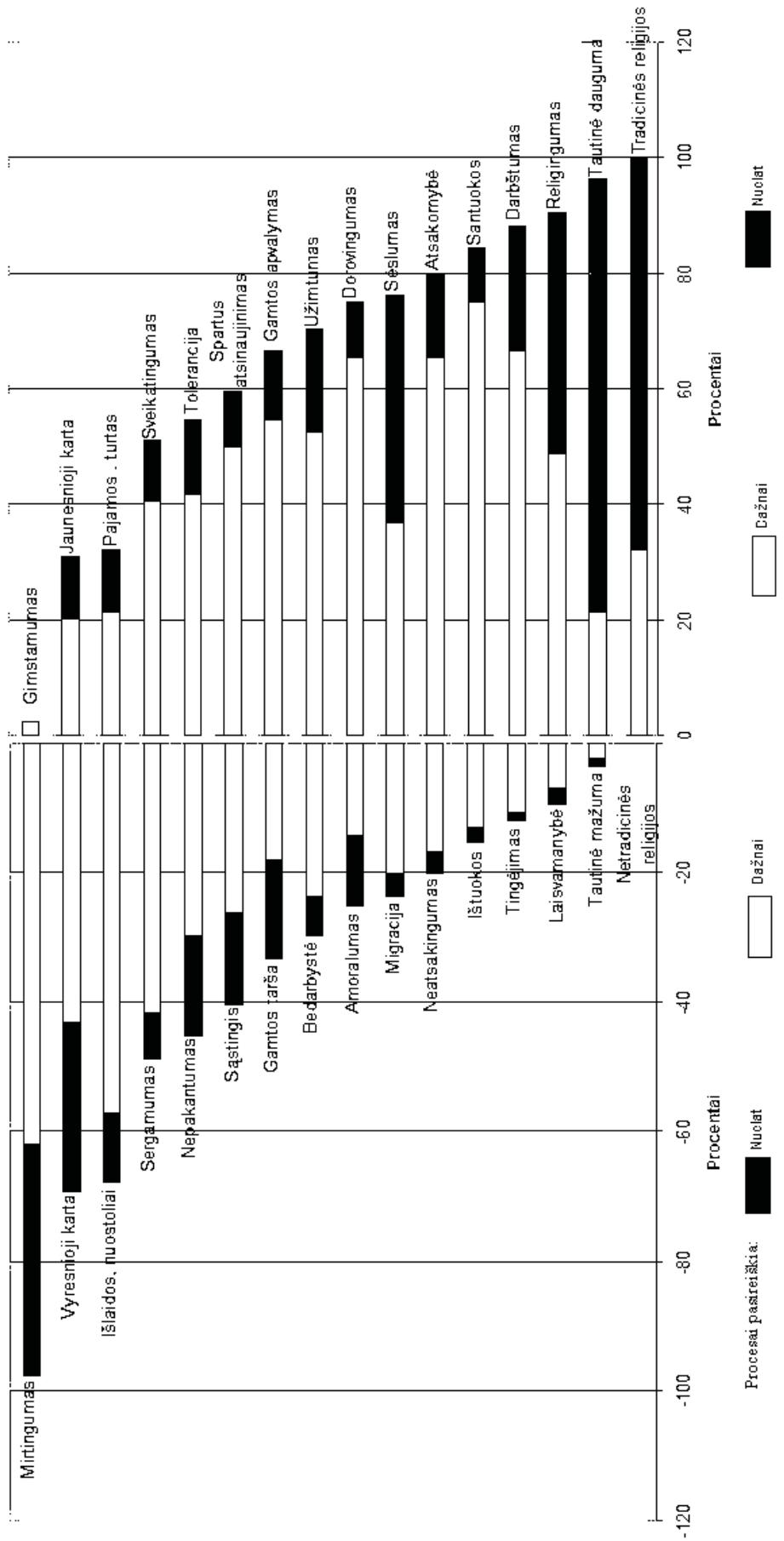
MIGRACIJA: nuolat ← dažnai ↔ dažnai → nuolat: SĒSLUMAS ir t. t.

Respondentai, vertindami procesus, pažymi vieną iš keturių vertinimų.

2. *Tyrimo objekto parinkimas.* Tyrimo tikslui ir uždaviniams tinkamiausia paribio savivaldybė, t. y. besiribojanti su valstybės siena, kur tikėtinai didžiausi socialinių įtampų laukai. Todėl parinkta Zarasų rajono savivaldybė. Iš savivaldybės seniūnijų pasirinkta Antazavės seniūnija – vidutinė savivaldybėje pagal gyventojų skaičių.

3. *Anketinė apklausa.* Socialinių įtampų laukus vertino 84 seniūnijos gyventojai, ilgą laiką (ne mažiau kaip 10 metų) gyvenantys seniūnijoje ir gerai žinantys jos problemas, atsakymus pažymėdami anoniminėje anketoje. Respondentai įvertino seniūnijos socialinių įtampų laukų pagrindinių procesų kryptis ir dažnumą [3]. Anketinės apklausos rezultatai apibendrinti ir pateikti diagrame formoje (2 pav.).

4. *Seniūnijos darnaus vystymo ekspertinių vertinimai.* Ekspertinius vertinimus atliko seniūnijos gyventojai, gerai žinantys seniūnijos vystymo

2 pav. Socialinių ištampų laukai senumijoje

ekonomines, socialines, kultūrines bei aplinkosaugos problemas. Ekspertų grupė sudarė: seniūnijos seniūnės, bendruomenės pirmininkė, seniūnijos vyresnioji specialistė, savivaldybės tarybos narė, ūkininkas. Ekspertams pateikti klausimai apie keturias seniūnijos darnaus vystymo sritis: *Kokios yra Antazavės seniūnijos ekonominės/ socialinės/ kultūrinės/ aplinkosauginės problemos ir kokius siūlytumėte jų sprendimo būdus?* [3] Ekspertų vertinimų apibendrinimas leido nustatyti seniūnijos vystymo problemas ir jų sprendimo būdus.

5. *Rezultatų statistinė analizė.* Gauti apklaušu ir ekspertinių vertinimų rezultatai, apdoroti statistiniais metodais, pateikti kituose skyriuose.

Socialinių įtampų laukai seniūnijoje

Pagal parengtą seniūnijos vystymo problemų analizės kokybinio tyrimo metodiką respondentai anketoje pažymėjo socialinių įtampų laukų procesų, vykstančių seniūnijoje, kryptį ir dažnumą. Apibendrinus respondentų atsakymus (2 pav.) seniūnijos socialinių įtampų laukus galima skirstyti į keturias grupes:

1. Neigiamų tendencijų laukai: gimstamumas ↔ mirtingumas; vyresnioji karta ↔

jaunesnioji karta; pajamos, turtas ↔ išlaidos, nuostoliai.

2. Pereinamų tendencijų laukai – skirtumas tarp teigiamų ir neigiamų procesų krypčių mažesnis negu 20 proc.: sveikatingumas ↔ sergamumas, tolerancija ↔ nepakantumas, spartus atsinaujinimas ↔ sąstingis.

3. Teigiamų tendencijų laukai – skirtumas tarp teigiamų ir neigiamų tendencijų didesnis negu 20 proc. teigama kryptimi, tačiau neigiami procesai viršija 20 proc.: gamtos apvalymas ↔ gamtos tarša, užimtumas ↔ bedarbystė, doringumas ↔ amoralumas, migracija ↔ sėslumas, atsakomybė ↔ neatsakingumas.

4. Ypač teigiamos tendencijos – teigiamų procesų daugiau kaip 80 proc., neigiamų mažiau nei 20 proc.: santuokos ↔ ištuokos, darštumas ↔ tingėjimas, religingumas ↔ laisvamanybė, tautinė dauguma ↔ tautinė mažuma, tradicinės religijos ↔ netradicinės religijos.

Nors socialinių įtampų laukai vertintini kaip neišvengiami vystymo palydovai, būtina numatyti būdus jiems mažinti – ypač neigiamų ir pereinamų tendencijų laukuose. Problemų analizei ir sprendimui parengimui efektyvu pasitelkti ekspertinius vertinimus.

1 lentelė. Seniūnijos darnaus vystymo problemos ir sprendimo būdai

Vystymo problemos ir sprendimo būdai	Ekspertai					Iš viso	Vieta
	E1	E2	E3	E4	E5		
Ekonominės problemos							
Turizmo infrastruktūros gerinimas	+	+	+	+	+	5	1
Prasta kelių būklė	+	+			+	3	2
Gamybinės infrastruktūros gerinimas			+			1	3–4
Europos Sajungos paramos naudojimo gerinimas			+			1	3–4
Socialinės problemos							
Gimstamumo mažėjimas	+	+	+	+	+	5	1–2
Jaunų žmonių emigracija	+	+	+	+	+	5	1–2
Seniūnijos senėjimas	+	+	+	+		4	3–4
Socialinės rūpybos problemos	+	+		+	+	4	3–4
Vietos pedagogų trūkumas	+			+		2	5
Medicinos aptarnavimo gerinimas			+			1	6–7
Prekybos organizavimo trūkumai			+			1	6–7
Kultūros problemos							
Kultūros paveldo atnaujinimas, pritaikymas lankytī	+	+	+	+	+	5	1
Kultūros renginių ir švenčių organizavimas	+		+	+	+	4	2
Informavimas apie lankytinas vietas			+	+		2	3
Aplinkosaugos problemos							
Atliekų surinkimas, išvežimas ir tvarkymas	+	+	+	+	+	4	1–2
Miškų ir pakelių šiukslinimas	+	+	+		+	4	1–2
Nutekamujų vandenų sistema	+		+	+	+	3	3
Ekologinis švietimas		+	+			2	4
Vandens tiekimo problemos					+	1	5

Seniūnijos darnaus vystymo problemos

Darnus vystymas – pripažinta šiuolaikinė vystymo problemų analizės ir jų sprendimo paieškos koncepcija. Taikydam iš šia koncepcija grįstą metodiką ekspertai atliko seniūnijos darnaus vystymo problemų vertinimą. Tirtos pagrindinių darnaus vystymo krypčių problemos [3] ir nustatytos svarbiausios seniūnijos ekonominės, socialinės, kultūros ir aplinkosaugos problemos (1 lentelė).

Iš ekonominėj problemų visi ekspertai pabrėžė infrastruktūros gerinimą – ypač turizmo ir kelių. Gerinant infrastruktūrą būtų geriau panaujodamas turizmo potencialas, gerėtų užimtumas ir gyvenimo kokybė.

Socialinių problemų srityje vyrauja demografinės problemos: mažėja gimstamumas, jaunų žmonių migracija. Pasekmės – seniūnijos senėjimas, socialinės rūpybos problemos.

Iš kultūros problemų ekspertai išskyrė kultūros paveldo atnaujinimo, pritaikymo lankytin, kultūros renginių ir švenčių organizavimo, informavimo apie lankytinas vietas problemas. Pažymėtina, kad šių klausimų sprendimas būtų palankus ekonominėms ir socialinėms problemoms spręsti.

Svarbiausios aplinkosaugos problemos, ekspertų nuomone, yra: atliekų surinkimas, išvežimas ir tvarkymas, miškų ir pakelių tarša, nutekamųjų vandenų problemos.

Taigi socialinių įtampų laukų egzistavimą patvirtino ir darnaus vystymo tyrimas – ypač ekonominės ir socialinių problemų srityse. Tyrimo metodika leido ištirti įtampų laukus ir darnaus vystymo problemas seniūnijoje. Analogiskai ji gali būti pritaikyta seniūnijų bendruomenių ir savivaldybių vystymo problemų analizei.

Išvados

1. Seniūnija visuomenės socialinio valdymo sistemoje yra mezolygmenis, tai yra tarpinė pakopa tarp įmonės (individu) ir valstybės lygmenų. Todėl jų vystymuisi įtakos turi viešoji politika, o jo rezultatai – įmonių (individų) veiklai.

2. Seniūnijos vystymo problemoms tirti ir analizuoti parengta kokybinio tyrimo metodika, kurios metodologinis pagrindas – socialinių įtampų laukų ir darnaus vystymo koncepcijos.

3. Seniūnijos vystymo problemų tyrimuose pasiteisino daugiapakopė tyrimo metodika. Pirmame etape – šaltinių patyrimo analizės pagrindu suformuluoti galimi socialinių įtampų laukai, antrame – tiriamos seniūnijos respondentai

kiekybiškai įvertino jų procesų kryptį ir dažnumą, trečiame – ekspertai įvertino svarbiausias problemas pagal darnaus vystymo kryptis.

4. Tyrimų duomenimis, seniūnijose svarbiausiai neigiami socialinių įtampų laukai yra tarp: gimstamumo ir mirtingumo (depopuliacija); jaunesnių ir vyresnių kartos (visuomenės senėjimas); pajamų, turto ir išlaidų (nuostolių turtinė diferenciacija, atskirtis).

5. Taikant ekspertinius vertinimus nustatyti svarbiausios spręstinos pagrindinių seniūnijos darnaus vystymo krypčių problemos:

- ekonominės problemos – turizmo infrastruktūros, kelių būklės, gamybinės infrastruktūros ir Europos Sąjungos paramos naudojimo gerinimas;

- socialinės problemos – gimstamumo mažėjimas, jaunų žmonių emigracija, seniūnijos senėjimas, socialinės rūpybos gerinimas;

- kultūros problemos – kultūros paveldo atnaujinimas, pritaikymas lankytin, kultūros renginių ir švenčių organizavimas, informavimas apie lankytinas vietas;

- aplinkosaugos problemos – atliekų surinkimas, išvežimas ir tvarkymas, miškų ir pakelių šiukšlinimas, nutekamųjų vandenų sistemos problemos.

6. Parengta tyrimo metodiką tikslinga taikyti visuomenės socialinės sistemos tyrimams mezolygmeniu, tiriant seniūnijas, bendruomenes, savivaldybes.

7. Numatant seniūnijų, bendruomenių, savivaldybių vystymo strategiją ir programas tikslinga įvertinti jų svarbiausius socialinių įtampų laukus ir nustatyti svarbiausias darnaus vystymo problemas.

Literatūra

1. *Aplinkos politika ir valdymas*. Vilnius: Mykolo Romerio universiteto Leidybos centras, 2008.
2. Bagdonas, A.; Lazutka, R.; Vareikytė, A.; Žalimienė, L. *Skirtingi, bet lygūs visuomenėje ir darbuotėje*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2007.
3. Baležentis, A.; Andriūnaitė, S. Darni seniūnija. *Savivaldybių žinios*, Nr. 20. 2008
4. Čiegis, V. *Visuomenės subalansuotos plėtros valdymas (habilitacinis darbas): socialiniai mokslai, vadyba ir administruojamas (03S)*. Kaunas: Vytauto Didžiojo universitetas, 2002.
5. Gylys, P. *Ekonomika, antiekonomika ir globalizacija*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2008.
6. Grigas, R. *Socialinių įtampų Lietuvoje laukai*. Vilnius: Vilniaus pedagoginis universitetas, Lie-

- tuvos filosofijos ir sociologijos institutas, 1998.
7. Karlöf, B.; Lövingsson, F. H. *Vadybos koncepcijos ir modeliai nuo A iki Z.* Vert. iš anglų k. Vilnius: Verslo žinios, 2006.
  8. Nefas, S. *Funkcionali vietas bendruomenė Lietuvos kaimuose ir miesteliuose* [daktaro disertacija]: socialiniai mokslai, vadyba ir administruojamas (03S). Vilnius: Mykolo Romerio universitetas, 2007.
  9. Paulikas, V. K.; Lazdinis, I. Vietos savivaldos rairodos problemos. *Savivaldos institucijų socialinis politinis veiksmingumas*. Vilnius: Mykolo Romerio universiteto Leidybos centras, 2006, p. 313–338.
  10. Poviliūnas, A. *Kaimo atskirties profiliai*. Vilnius: Kronta, 2003.
  11. *Savivaldos institucijų socialinis politinis veiksmingumas*. Ats. red. prof. habil. dr. S. Puškorius. Vilnius: Mykolo Romerio universiteto Leidybos centras, 2006.
  12. Vanagas, R. Pilietinių iniciatyvų galimybės vienos bendruomenėse. *Savivaldos institucijų socialinis politinis veiksmingumas*. Vilnius: Mykolo Romerio universiteto Leidybos centras, 2006.
  13. *Kompleksinio tyrimo „Savivaldos institucijų socialinis politinis veiksmingumas“, vykdyto pagal projekto „Savivaldos teisinis – politinis veiksmingumas“, ataskaita* (vykdė MRU ir LVMSF). Vilnius: Mykolo Romerio universiteto Leidybos centras, 2004.

Alvydas Baležentis

Analysis of the Problems of Municipal Warden Development

Summary

Public policy has to ensure a smooth development of the subjects at all levels of the state. The development of a municipal warden, which constitutes the core of the municipalities, is especially important.

The factors for sustainable development and the methodical issues concerning the analysis of the problems of warden development are discussed in this article. The following methods were used for the research of the problems of municipal warden development: resource analysis, case analysis, questionnaire surveys, and expert evaluation.

The methodical principles of the analysis of the problems of municipal warden development were defined during the research. A completed case study allowed identifying the fields of social tensions in the demographical, property, welfare and other domains of a selected municipal warden. By applying expert evaluation the solutions for the problems of economic, social and environmental development of the municipal warden were proposed.

The results of the research are relevant for the conduction of public policy and for the preparation of the strategies and programmes for the municipal warden development.

Alvydas Baležentis – Mykolo Romerio universiteto Viešojo administravimo fakulteto Personalo vadybos ir organizacijų plėtros katedros docentas.

Telefonas 8 614 90548

Elektroninis paštas a.balezentis@gmail.com

Straipsnis pateiktas 2008 m. kovo mėn.; recenzuotas; parengtas spausdinti 2008 m. birželio mėn.